

**Θέμα : Διευρυμένο Εκλεκτορικό Σώμα για την
ανάδειξη του Προέδρου της Δημοκρατίας**

1. Εφόσον προτιμηθεί η ανάδειξη του Αρχηγού του Κράτους από διευρυμένο εκλεκτορικό σώμα, πρέπει να συνεκτιμηθούν τα εξής δεδομένα :

α) Ο αριθμός των εκλεκτόρων πρέπει να υπερβαίνει τουλάχιστον κατά 50% τον αριθμό των βουλευτών, ώστε η νομιμοποιητική βάση της εκλογής να είναι όντως ενισχυμένη. Έτσι το εκλεκτορικό σώμα θα πρέπει να αποτελείται από τετρακόσια πενήντα έως πεντακόσια μέλη.

β) Ενόψει αυτού, στον αριθμό των τριακοσίων βουλευτών θα ήταν δυνατό να προστεθούν : α) οι εικοσιπέντε ευρωβουλευτές, β) οι πενήντα τέσσερις νομάρχες, γ) οι τρεις πρόεδροι των διευρυμένων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και δ) ένας αριθμός δημάρχων, των μεγαλύτερων κατά σειρά πληθυσμού δήμων της χώρας.

Προκειμένου έτσι να συμπληρωθεί, το εκλεκτορικό σώμα με τον αριθμό των πεντακοσίων μελών, οι δήμαρχοι/εκλέκτορες πρέπει να είναι εκατονδεκαοκτώ. Από τη σχετική ενημέρωση του Υπουργείου Εσωτερικών προκύπτει ότι, βάσει της τελευταίας απογραφής του 1991, τελευταίος εκλέκτορας θα είναι ο δήμαρχος Ελασσόνας, ο δήμος του οποίου έχει 14.813 κατοίκους. Αντίστοιχα, στην εκδοχή του εκλεκτορικού των τετρακοσίων πενήντα μελών, οι δήμαρχοι εκλέκτορες πρέπει να είναι εξήντα οκτώ και τελευταίος εκλέκτορας θα είναι ο δήμαρχος του δήμου Πολίχνης Θεσσαλονίκης, που έχει 27.894 κατοίκους.

Αν, αντιθέτως, το εκλεκτορικό σώμα διευρυνθεί, ώστε να συμπεριλάβει και δήμους μικρότερου μεγέθους, υπάρχει κίνδυνος αμφισβήτησης του συστήματος λόγω της μεγαλύτερης αναντιστοιχίας μεταξύ της περιορισμένης νομιμοποίησης των δημάρχων τους και του ειδικού βάρους της ιδιότητας του εκλέκτορα. Οι συνέπειες θα ήταν μάλλον αρνητικές για τη νομιμοποίηση της ανάδειξης του Αρχηγού του Κράτους.

γ) Ενόψει των συνενώσεων θα αυξηθεί ο πληθυσμός των δήμων, από τους οποίους θα προέρχονται οι δήμαρχοι/εκλέκτορες. Άρα, αναμένεται περαιτέρω ενίσχυση της νομιμοποίησης των τελευταίων.

δ) Από μία κατ' αρχήν εκτίμηση της πλειοψηφίας που διαμορφώνεται στο εκλεκτορικό σώμα φαίνεται ότι, σε ποσοστό κατά πολύ μεγαλύτερο του 50%, οι εκλέκτορες πρόσκεινται στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. Η εικόνα αυτή δεν θα διαφοροποιηθεί αισθητά μετά τις συνενώσεις.

ε) Εφόσον με την αναθεώρηση του Συντάγματος από την επόμενη Βουλή υιοθετηθεί η προτεινόμενη λύση, θα ισχύσει για πρώτη φορά στην ανάδειξη Αρχηγού του Κράτους το 2.005. Προϋπόθεση βέβαια είναι να εξαντλήσει η παρούσα Βουλή τη θητεία της και η επόμενη να αναδειχθεί το 2.000.

2. Ως εναλλακτική λύση για τη σύνθεση του εκλεκτορικού σώματος παρουσιάζεται ο ορισμός εκλεκτόρων μόνον από τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις σε αναλογία με τον πληθυσμό τους, ώστε να μην αντιμετωπίζεται η μεγάλη υποεκπροσώπηση μεγάλων και, αντίστοιχα, η υπερεκπροσώπηση μικρών δήμων. Το σχήμα αυτό θα μπορούσε, ωστόσο, να οδηγήσει σε ανεπιθύμητες παρενέργειες, αφού κατά την εφαρμογή του θα προηγηθούν "εσωτερικές" διαδικασίες επιλογής των εκλεκτόρων στις νομαρχίες που πιθανόν να καλλιεργήσουν φαινόμενα τοπικιστικού παραγοντισμού και συναλλαγής.

3. Οι σκέψεις αυτές συζητήθηκαν και με τον καθηγητή Δ. Θ. Τσάτσο.

4. Συνημμένα εσωκλείεται ο κατάλογος των δήμων της χώρας κατά απόλυτη σειρά του αριθμού των κατοίκων τους.

Αθήνα, 14 Οκτωβρίου 1997